

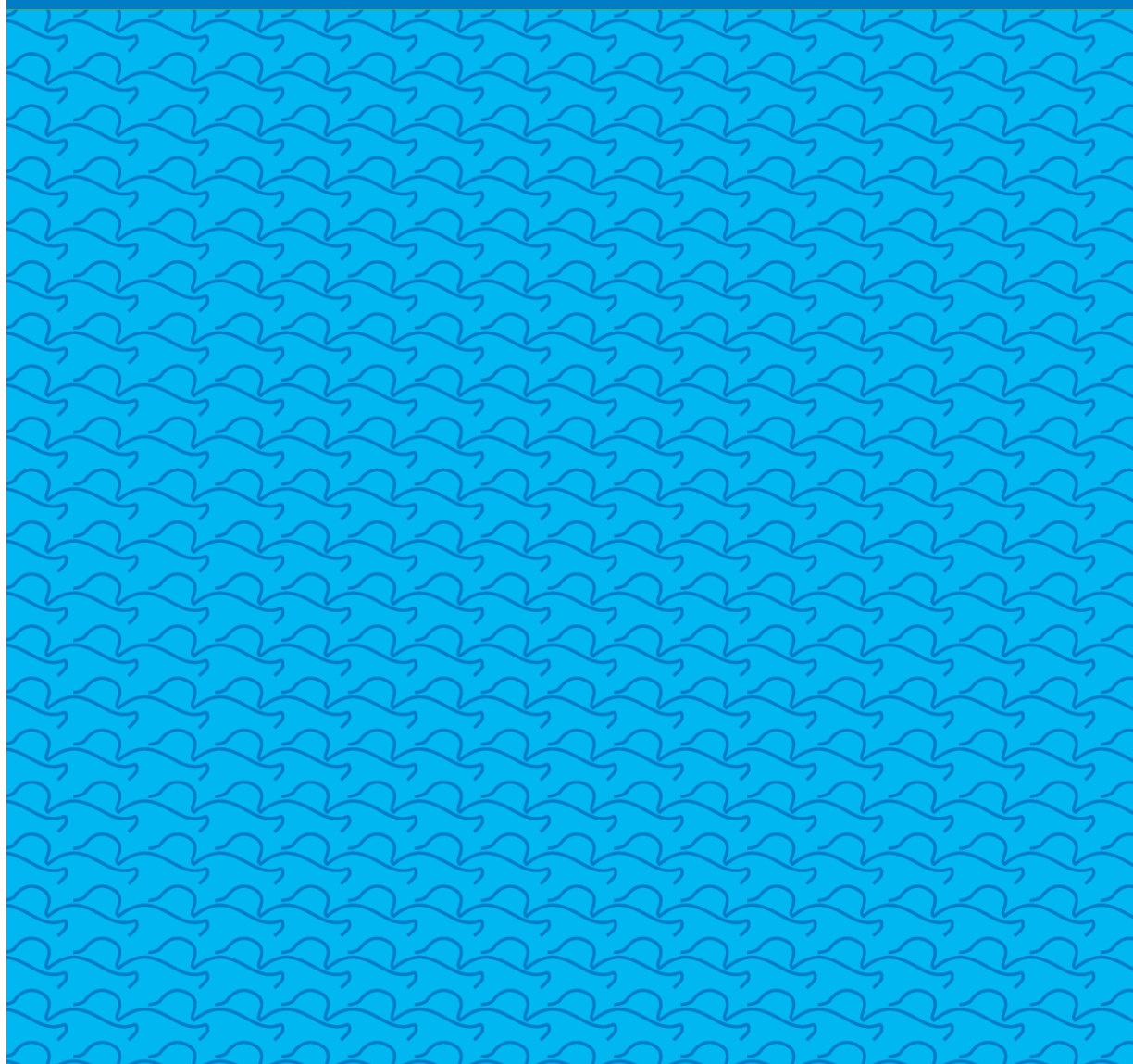

Brede schoolvorming in Diemen

Doelen en speerpunten 2012 - 2016

Afdeling Samenleving

Maart 2012

1. Inleiding

Voor u ligt een verdere uitwerking van de notitie Brede scholen in Diemen van 2011 en de notitie Onderwijsachterstandenbeleid 2011 - 2014. Deze notitie markeert tevens het einde van de inzet van de kwartiermaker brede school. Via de kwartiermaker heeft de gemeente de afgelopen 2,5 jaar regie gegeven aan de (inhoudelijke) brede schoolvorming in Diemen. Zoals bekend heeft de brede schoolvorming in Diemen de afgelopen 4 jaar een belangrijke impuls ondergaan, met een duidelijke faciliterende en regisserende rol van de gemeente.

Er zal in deze notitie inzichtelijk gemaakt worden hoe de doelstellingen van het brede schoolbeleid in de toekomst geborgd gaan worden, zoals ook toegezegd tijdens de raadsbehandeling op 15 september 2011 van de brede schoolnotitie van 2011.

2. Stand van zaken in Diemen

Sinds het vaststellen door de raad van de notitie 'Brede scholen in Diemen' op 29 november 2007 is er veel gebeurd op het gebied van brede schoolvorming in Diemen. Op huisvestingsgebied is er een nieuw, breed schoolgebouw neergezet, namelijk de Meridiaan. Ook heeft er bouw en nieuwbouw plaatsgevonden bij de Octopus en is bij de Sint-Petrus een multifunctioneel lokaal aangebouwd. Ten slotte is er tijdelijke huisvesting gefaciliteerd voor de Kersenboom en zijn de voorbereidingen van de realisatie van de brede school Diemen Noord in volle gang. Ook op andere terreinen (beheer, doorgaande lijnen, zorg en naschoolse activiteiten) is er vooruitgang geboekt.

In 2011 is een update geschreven van de brede schoolnotitie. In de update zijn een aantal ambities en doelstellingen opnieuw vastgesteld, van zowel de gemeente als de brede schoolpartners. Tevens is in die notitie aangekondigd dat gekeken gaat worden hoe het beleidsonderwerp 'brede school' vormgegeven gaat worden na 31 maart 2012. Per die datum zijn de werkzaamheden van de kwartiermaker brede school beëindigd.

Het is wellicht goed om de ambities op het gebied van de brede schoolontwikkeling in Diemen zoals vastgelegd in de brede schoolnotitie van 2011 kort in herinnering te nemen.

"Alle scholen in Diemen zijn brede school. Deze brede scholen vergroten de ontwikkelingskansen van kinderen door kinderen centraal te stellen. De brede school is een samenwerkingsverband van partijen op het gebied van onderwijs, opvang en ontspanning. Per brede school is in gezamenlijkheid besloten over gedeelde visie, missie en doelstellingen. De brede school biedt een kans voor multifunctioneel gebruik van gebouwen, ook na school en in de avonduren. De leefbaarheid en veiligheid van wijken hebben hier baat bij. Er is een uitgebreid en gevarieerd aanbod aan naschoolse activiteiten voor alle kinderen in Diemen."

Dit leidt tot de volgende beleidsdoelstellingen:

1. Alle scholen in Diemen zijn een brede school (doelstelling uit 2007)
2. Alle scholen in Diemen hebben een brede schoolcoördinator met beschikbare uren voor inzet op brede schoolontwikkeling
3. Voorzieningen voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) – alle brede scholen in Diemen bieden VVE voorzieningen
4. Opvang – alle scholen in Diemen hebben professionele opvang voor en na schooltijd georganiseerd
5. Naschoolse activiteiten – alle kinderen in Diemen moeten minimaal één keer, maar het liefst twee keer per week aan naschoolse activiteiten kunnen deelnemen
6. Ontwikkelen doorgaande leerlijnen – rond alle scholen in Diemen bestaan ketenafspraken, o.a. over het aanbod van sport, kunst & cultuur en over pedagogische basisregels die alle professionals hanteren
7. Er is een oplossing voor beheer- en exploitatievraagstukken, bijvoorbeeld openstelling en verhuur van ruimten voor naschoolse activiteiten en in de avonduren
8. In het verlengde van een Convenant brede school wordt een Keurmerk brede school ontwikkeld met daarin minimale kwaliteitscriteria waaraan een school moet voldoen om een brede school te zijn"

Sinds 2007 is in Diemen al het nodige gerealiseerd op het gebied van brede schoolvorming. Er is één nieuw, breed schoolgebouw neergezet, namelijk de brede school Meridiaan. Ook heeft er bouw en nieuwbouw plaatsgevonden bij basisschool de Octopus en is bij de Sint-Petrusschool een multifunctioneel lokaal aangebouwd. Ten slotte is er tijdelijke huisvesting gefaciliteerd voor brede school de Kersenboom en zijn de voorbereidingen van de realisatie van de brede school Diemen Noord in volle gang.

3. Speerpunten

De ambities met betrekking tot de brede schoolontwikkeling zijn vastgelegd in de notitie van 2011. In die notitie werden al wel een aantal knelpunten geconstateerd. Vooral op het gebied van financiën en personele inzet hebben alle brede schoolpartners, inclusief de gemeente, te maken met krapte. Verdere brede schoolontwikkeling moet daarom passend zijn bij de financiële en personele ruimte die bestaat bij de brede schoolpartners en de gemeente.

Voorlopig blijft de ambitie om in Diemen een samenwerkingsniveau 3 (cheek to cheek) te realiseren. Bij het samenwerkingsniveau 3 is er sprake van gezamenlijke programmering en doelen, doorgaande ontwikkelingslijnen, gezamenlijke ontwikkelingsdoelen en activiteiten en goede kennis van elkaars werkzaamheden en competenties. Iedere school volgt zijn eigen route richting de realisatie van dat ambitieniveau, daar waar mogelijk gesteund door de gemeente.

In de brede schoolnotitie van 2011 zijn een viertal speerpunten van het brede schoolbeleid opgenomen. Dat zijn (waarbij punt 4 en 5 een uitsplitsing is):

1. Naschoolse activiteiten
2. Zorg (onder andere decentralisatie jeugdzorg en passend onderwijs)
3. Doorgaande lijnen (VVE)
4. Afronding bouw
5. Beheer en exploitatie + mogelijk gebruik door derden

Ad 1. Naschoolse activiteiten

In juni 2010 is door de gemeenteraad besloten het zogenaamde Cursusbureau van Stichting Welzijn Diemen (SWD) financieel te ondersteunen met € 40.000,-, verspreid over 2011 en 2012. Het Cursusbureau heeft inmiddels een ruim aanbod aan naschoolse activiteiten voor alle kinderen in Diemen ontwikkeld. En zoals verzocht is daarbij succesvol de samenwerking gezocht met lokale sportverenigingen zoals honk- en softbalvereniging TIW/Survivors, korfbalvereniging DKV Victoria en Tennis Vereniging Diemen Zuid.

Het Cursusbureau wil een volgende stap zetten in het groeiproces. In het nieuwe voorstel van de SWD wordt daarom ingezet op een aantal nieuwe ontwikkelingen, zoals:

- Verdieping in de cursussen en integreren in het lesprogramma; het aanbod van het Cursusbureau integreren in het lesprogramma. Lessen onder schooltijd worden verdiept en in de praktijk gebracht tijdens de cursussen. Dit houdt in dat het cursusaanbod in nauwere samenwerking wordt geprogrammeerd. Er wordt gestreefd naar een prominentere rol binnen de school en daadwerkelijk onderdeel van het schoolaanbod te worden.
- Uitbreiding van de talentenvelden; Het cursusaanbod richt zich momenteel op talentenvelden als: Sport en beweging; Kunst & cultuur; (Natuur) educatie; Denksport. Het Cursusbureau wil zich breder ontwikkelen, waarbij de nadruk zal blijven liggen op ontspannende activiteiten, bijvoorbeeld in talentenvelden als: Wetenschap & techniek; Media en communicatie. Maar ook meer educatieve categorieën als: Lijf & Gezondheid; Huiswerkbegeleiding
- Ondersteuning (sport)verenigingen Een aantal verenigingen kampen met een terugloop aan leden, inkomsten en vrijwilligers. Uit de landelijke praktijk blijkt dat een cursus op de scholen een goed middel kan zijn om de vereniging een boost te geven. Zij krijgen nieuwe deelnemers aangeleverd die kennismaken met hun vereniging. Hier kunnen nieuwe leden uit voortkomen. Tevens raken ouders in contact met de verenigingen, wat ook weer kan leiden tot leden en/of vrijwilligers. Bovendien krijgt de vereniging publiciteit door hun aanbod op de scholen te profileren.

- **Wijkgericht**

SWD is o.a. verantwoordelijk voor het sociaal-culturele werk voor kinderen. Er wordt gestreefd naar een gezamenlijk aanbod. Het kinderwerk gebeurt vanuit de buurthuizen en de Diemer Factory. Het Cursusbureau zal zich ook op deze ontmoetingscentra gaan richten en het aanbod meer wijkgericht aanbieden.

- **Buitenschoolse opvang**

Het Cursusbureau werkt samen met BSO Popeye, KMN Kind & Co en vanaf komend blok (april 2012) met Catalpa. Deze partijen bewerkstelligen dat kinderen uit hun opvang ook deel kunnen nemen aan de activiteiten.

De subsidie van de gemeente voor het Cursusbureau, bestemd voor de personele kosten van de coördinator, loopt echter wel af na 2012. Dit bedreigt het voortbestaan van het Cursusbureau. De SWD heeft in februari 2012 een uitgewerkt voorstel ingediend waarin de toekomst van het Cursusbureau wordt beschreven.

In het kader van de kadernota 2013 zal op dit voorstel verder worden ingegaan

Ad 2. Zorg

Wat betreft de zorg is een goede basis gelegd in de vorm van het OKC (Ouder-Kind-Centrum). Er komt echter een aantal ontwikkelingen op ons af die ervoor zorgen dat het belang van de samenwerking tussen 'zorg' en 'onderwijs' verder toeneemt. Zo komt o.a. de jeugdzorg richting de gemeenten.

Het kabinetsbeleid is erop gericht dat in 2016 alle facetten van de jeugdzorg onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen in plaats van onder verantwoordelijkheid van de provincies en in ons geval de Stadregio Amsterdam. Deze stelselwijziging maakt het mogelijk om ondersteuning en hulpverlening aan onze Diemense kinderen, jongeren en/of hun opvoeders inhoudelijk anders te organiseren, in een betere vorm. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (OKC Diemen) gaat bij de overheveling dienen als front office voor alle jeugdzorg van de gemeente. De bestaande zorgstructuur zal dus benut gaan worden in het kader van de transitie jeugdzorg. De decentralisatie van de jeugdzorg vindt fasegewijs plaats en is voorzien in de periode 2014 - 2016.

In de visie 'Opvoeden met gezond verstand' (behandeld door de gemeenteraad op 22 december 2011) zijn de uitgangspunten opgenomen hoe we in Diemen de ambitie op het gebied van jeugdzorg willen bewerkstelligen. We hebben de ambitie, dat jeugdigen en ouders bij vragen over opvoeden en opgroeien in een vroeg stadium kunnen rekenen op een op hun mogelijkheden afgestemd (zorg)aanbod.

De visie is het startpunt van waaruit we het transitietraject verder vorm gaan geven. We gaan door met de uitwerking en verdere voorbereidingen. We anticiperen hierop in het nieuwe beleidskader 'preventief jeugdbeleid 2012 – 2015'.

Dit kader wordt in het tweede kwartaal 2012 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

Ook zal het passend onderwijs een plaats moeten krijgen binnen de onderwijs- en zorgstructuur van Diemen. De verantwoordelijkheid voor het passend onderwijs ligt in eerste instantie bij de schoolbesturen.

Het doel van passend onderwijs is het zo goed mogelijk onderwijs bieden aan ieder kind, ongeacht de extra zorgbehoeften. Het streven is om passend onderwijs per 1 augustus 2012 in te voeren. De zorgplicht van de scholen gaat in op 1 augustus 2013. Afspraken over passend onderwijs worden gemaakt via de Lokaal Educatieve Agenda.

De basisscholen in de gemeente Diemen vormen een samenwerkingsverband met de basisscholen in Amsterdam Oost. De gemeenten maken afspraken met het samenwerkingsverband in het kader van passend onderwijs. Diemen sluit daarom aan bij de gemeente Amsterdam. De inzet van de gemeente Diemen is aansluiting van (passend) onderwijs op de lokale zorgstructuur (OKC).

Ad 3. Doorgaande lijnen

Vanuit de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (Wet OKE) is de gemeente wettelijk verplicht een hoogwaardig VVE-aanbod aan doelgroeppeuters te garanderen. Ook is de doorgaande (leer)lijn zowel verplicht vanuit de Wet OKE als één van de belangrijkste doelstellingen van het Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014. Doel is dat elk voor- en vroegschoolse koppel (peuterspeelzaal - en kinderdagverblijf – basisschool) afspraken maakt over de wenselijke pedagogische, didactische en fysieke aansluiting en de weg daar naartoe vastlegt in een ontwikkelplan.

Relevant voor de verdere brede schoolontwikkeling is het feit dat de Wet OKE aanknopingspunten biedt voor organisatorische veranderingen binnen de kinderopvang in Diemen. De wet zet de eerste stap richting harmonisatie van voorschoolse voorzieningen (kinderdagopvang en peuterspeelzaal). De keuze en het tempo van harmonisatie is aan gemeenten.

Het college is voornemens eind 2012 een notitie aan de raad aan te bieden over de positionering van de peuterspeelzalen waarin keuzes voorgelegd worden over de toekomstige plaats van de peuterspeelzalen

Ad 4. Afronding bouw

De gemeentelijke projectleider brede school wordt fulltime ingezet voor de (fysieke) brede schoolontwikkeling in Diemen Noord en Plantage de Sniep (brede school de Kersenboom).

Bij de realisatie van de nieuwbouwwijk Plantage de Sniep is rekening gehouden met een brede school. Stichting Openbaar Onderwijs Primair en Stichting Spirit Basisscholen zullen samen in deze wijk een brede school vorm gaan geven. In 2010 is de school reeds gestart en wel in een tijdelijk gebouw in deelgebied Kriekenoord. Begin 2012 is een doorstart gemaakt met de gestagneerde bouw en verkoop van huizen in de wijk. Op basis van nieuwe prognoses zal een planning gemaakt worden voor de groei van de brede school in de tijdelijke huisvesting en om vast te stellen wanneer de permanente huisvesting klaar moet zijn. Naar verwachting zal het project pas in 2013 weer vol op stoom verder gaan.

In 2012 zal de voortgang van nieuwbouwproject brede school Diemen Noord echt zichtbaar worden. Ter voorbereiding op de bouw, met een verwachte start van de bouw in december 2012, zullen er aanpassingen in de openbare ruimte worden gedaan. Tevens zal 2012 in het teken staan van het vaststellen van het Definitief Ontwerp (2de kwartaal 2012), het verkrijgen van de omgevingsvergunning en het opstellen van het bestek en de selectie van de aannemer.

Ad 5. Beheer en exploitatie + mogelijk gebruik door derden

Er liggen een aantal lastige vraagstukken op het gebied van beheer en exploitatie. Hoe ga je om met een gebouw waarin ruimten door meerdere partijen gebruikt en gehuurd worden? Wie beheert de sleutels, wie maakt schoon, etc.? Deze discussie heeft extra lading gekregen door de werkzaamheden van het Cursusbureau.

Wat betreft het beheer van de schoolgebouwen wordt er een voorstel voorbereid waarin de gemeente een bouwtechnisch medewerker bekostigt (in beginsel ten laste van de huuropbrengsten van de partners in de brede scholen) voor de brede scholen in Diemen. Dit

zou enige verlichting moeten geven ten aanzien van de praktische beheersing van de brede schoolgebouwen.

In de kadernota 2013 zal hier een voorstel voor worden gedaan.

Het eerder genoemde voorstel van de SWD ten aanzien van de financiering van het Cursusbureau biedt enig zicht op een additionele inkomstenstroom voor de scholen. In het voorstel van de SWD zijn uitgaven opgenomen voor de huur van ruimten. Deze inkomsten zullen grotendeels ten goede kunnen komen van de scholen in hun hoedanigheid van verhuurder van de betreffende ruimten.